

WOORD & DAAD

Uitgave van de Protestantse Gemeente te St.-Oedenrode, Son en Breugel

Giotto di Bondone, *Aanbidding der Koningen*, fresco, 1304-1306

Afscheid ds. Bas Stigter, pag.4

11 december 2018, 46ste jaargang, nummer 4

Protestantse
Kerk

De wijngaard en de pachters

Ondergetekende vond inspiratie voor dit (hoofd)artikel tijdens de dienst van zondag 18 november, geleid door ds. Eline van Yperen. Haar overweging ging over het scheppingsverhaal uit Genesis 1 (v.26-31) en de gelijkernis van de onrechtvaardige pachters uit Matthëus 21 (v.33-46). U weet wel: het verhaal dat Jezus vertelt aan de farizeeën en overpriesters over de eigenaar van de wijngaard die op reis gaat en zijn pachters alleen achterlaat in het vertrouwen dat zij het land naar behoren zullen bewerken en zorg dragen voor een goede oogst. Velen van ons hebben tijdens vakanties wel eens een wijnboerderij bezocht. Dan hoor je wat er allemaal komt kijken voor een geslaagde oogst, bij droogte, bij kou, bij te veel regen etc.

Als de tijd van de oogst is aangebroken – zo vertelt Jezus – komen de medewerkers van de eigenaar om de druiven in ontvangst te nemen. Zij worden echter door de pachters vermoord, die zelf de opbrengst willen opstrijken. Dan stuurt de landheer zijn zoon. Daar zullen zij toch wel respect voor hebben. Maar nee, ook die – de erfgenaam – wordt gedood. Op de vraag van Jezus wat de eigenaar bij zijn terugkomst zal doen, antwoorden de farizeeërs dat hij de pachters zal laten doden en nieuwe huurders zal aanstellen om het land te bewerken en goede vruchten af te leveren. Zo zal het zijn met het Koninkrijk Gods. Het zal van hun afgenomen worden, en aan een volk gegeven worden dat zal zorgen voor een goed beheer en een goede oogst. De farizeeërs en overpriesters begrijpen dat zij met de kwade pachters bedoeld worden.

Een actueel onderwerp. Hoe gaan wij om met onze ‘wijn- gaard?’ Hoe gaan wij in de (ogenschijnlijke) afwezigheid van God om met onze wereld, met onze omgeving, met onze verantwoordelijkheden? Hoe gaan wij om met onze aarde, met het klimaat? Dagelijks lezen wij berichten over verwaarlozing van de natuur, ontbossing, vervuiling, uit- stoot van giftige gassen. Er wordt gelogen en bedrogen door onze leiders, denk aan Trump c.s., denk aan directeuren van autofabrieken en bankconcerns. En waar is God al die tijd? Is er wel een God? Wij zien Hem niet. Maar Hij ziet ons wel! Hij heeft ons de verantwoordelijkheid gegeven voor zijn schepping, ‘de vogels en de vissen’, onze medemens. Hoe gaan wij om met onze taak voor de zorg en het voort- bestaan van onze wijngaard, ook al is (of lijkt) de landeig- naar afwezig?

Een indringende vraag, een boodschap om over na te den- ken. Misschien probeert ieder van ons een steentje bij te dragen. Zo werd er in de dienst van 18 november een nieuwe tuinman in onze wijngaard aangesteld. Omringd door leden van de kerkenraad en te midden van de gemeen- teleden werd Roel Rabbers bevestigd tot ouderling ‘met bijzondere opdracht’. Hij zal de kerkenraad ondersteunen en o.a. de taken van de voormalige ambtsgroep Vorming en Toerusting op zich nemen. Eline wenste hem namens de gemeente succes en Gods zegen toe. We zongen:

*Wil je opstaan en mij volgen als ik noem je naam?
Wil je dienen in 't verborgen, zonder roem of faam?
Wil je leven op de wind, broos en kwetsbaar als een kind?
Zul je geven wat ik vind in jou en jij in mij?*

Ik denk dat Roel best een goede tuinman zal zijn. Jarenlang gaf hij leiding aan de ‘bloemenmeisjes’ bij de verkoop van planten en bloemstukken tijdens de traditionele Paasmarkt. Regelmatig zie ik hem nog in de weer met schop en snoei- mes in de tuin van onze kerk.

Bij het uitgaan van de kerk drukten velen hem de hand en wensten hem succes.

Ook spraken we nog even met Annemiek van de Broek, die een toelichting had gegeven over het werk van de stichting Kindia ten behoeve van schoolkinderen in India. Ook werk in de wijngaard van onze Heer!

Arie van der Harst

Van de redactie

Op de eerste pagina van Word&Daad vindt u meestal het hoofdartikel van de hand van onze predikant. Maar tijdens het ziekteverlof van Bas Stigter doen we wel eens een beroep op een collega-predikant. Dat lukt niet altijd. Daarom heeft de redactie (Arie) deze keer zelf maar eens deze niet eenvoudige taak op zich genomen. Hij heeft ook het verslag gemaakt van het gemeenteberaad.

En hij geeft commentaar op mijn eigen bijdrage, ‘Beste Reizi- gers, met bestemming...’:
“Privacy. Velen van ons hebben gelezen over de nieuwe pri- vacywetgeving (AVG). Arie schreef er al over in Word&Daad van 15 mei jl. en wat het betekent voor publicaties van onze kerk en de bescherming van de privacy van genoemde perso- nen. Wat een gedoe! Piet Oosting heeft er ook zo z'n mening over...”

Weet u meteen hoe wij in de redactie elkaar de bal toespelen.

Jan Haan doet verslag vanuit de kerkenraad. De rubriek ‘Het woord is aan’ wordt deze keer verzorgd door Nel van der Schouw. Laat eenieder die een uitnodiging van de redactie om deze rubriek te verzorgen niet wil afwachten, zich toch vooral melden...

En natuurlijk is er weer Mondtjesmaat van Chris Mondt en er is een pittige reactie van Dirk Strasser op mijn artikel in Word&Daad van september.

Tal van andere kortere bijdragen, de omslag en de illustraties maken dit nummer weer compleet, en in onze ogen alleszins het lezen en kijken waard.

De redactie wenst u allen hele fijne feestdagen.

P.H.O.

Oproep voor een Kerkelijk Werker

De sollicitatieprocedure voor een kerkelijk werker is gestart. Deze vacature is gemeld bij de PKN en daar op de vacature-website geplaatst.

Daarnaast is het voor onze gemeenteleden mogelijk om namen van eventuele kandidaten voor te dragen.

De volledige vacaturetekst is hieronder afgedrukt.

Protestantse Gemeente te Sint-Oedenrode, Son en Breugel zoekt een kerkelijk werker (m/v) 0,6 fte voor een periode van 3 jaar

Korte omschrijving van de Protestantse Gemeente Sint-Oedenrode, Son en Breugel
Onze kleine, nu nog zelfstandige gemeente heeft te maken met een afnemend leden-tal.

Er is sprake van voortschrijdende 'vergrijzing'. Al een aantal jaren is het niet meer mogelijk om te voorzien in vacatures van ambtsdragers. Desondanks zij we nog steeds een actieve geloofsgemeenschap en is er verhoudings-gewijs een groot aantal enthousiaste vrijwilligers actief. Wij zoeken naar mogelijkheden om in samenwerking met buurgemeenten zo lang mogelijk kerk te zijn in onze dorpen. Veel van onze gemeenteleden zetten zich in op diverse terreinen van het maatschap-pelijk leven in onze dorpen, het omzien naar elkaar krijgt op deze wijze niet alleen binnen de kerkelijke gemeente maar ook binnen de dorpen gestalte. Als geloofsgemeenschap een zichtbare plaats in nemen in de samenleving, willen we zeker niet uit het oog verliezen. Bij onze activiteiten in geloofs-, zingevings- en levensvragen zouden we meer zichtbaar willen zijn in onze dorpen dan nu mogelijk is.

Na het emeritaat van de huidige predikant zoeken we voor de voortgang van het ge-meentewerk een kerkelijk werker die

- als zodanig geregistreerd staat in het kerkelijk register van de PKN
- aantoonbare affiniteit heeft met (crisis)pastoraat
- beschikt over goede communicatieve vaardigheden en in staat is tot teamwork
- de bereidheid heeft een preekconsent te verwerven
- affiniteit heeft met liturgie
- ideeën heeft en creativiteit kan ontplooiën om met onze beperkte mogelijkheden (qua beschikbare menskracht) als kerk aanwezig te zijn in onze dorpen
- de contacten kan onderhouden met de rooms-katholieke pastores

Takenpakket

- Crisispastoraat
- Ondersteuning en toerusting van vrijwilligers in het pastoraat
- Voorgaan in kerkdiensten
- Toerusten van vrijwilligers bij voorbereiding van (bijzondere) kerkdiensten
- Meewerken aan samenwerkingsverbanden in de regio

We zoeken een mens die de kunst verstaat om mensen open, empathisch en toegan-kelijk tegemoet te treden en dit kan combineren met professionele distantie.

Wilt u meer informatie over onze gemeente, kijk op:
www.pgsintoedenrodesonenbreugel.nl
of bel met Nel van der Schouw (0413-477914), voorzitter van de wervingscommissie.

Uw sollicitatie kan gericht worden aan Rob de Jong, secretaris van de wervingscom-missie, via vacature@pgsintoedenrodesonenbreugel.nl

Kerstviering

Donderdag 20 december 2018 is er een kerstviering om **14.30 uur** in de Knopto-renkerk in Sint-Oedenrode voor oudere gemeenteleden.

U bent vanaf **14.00 uur** welkom.
U wordt van harte hiervoor uitgenodigd.
De muzikale omlijsting wordt verzorgd door Dirk Strasser: piano en Paulien Rab-bers: altblokfluit.
Met medewerking van het pastorale team.

Wij hopen u bij deze kerstviering te mo-gen begroeten. Na de viering is er een gezellig samenzijn.

Het pastorale team Sint-Oedenrode

Vanuit de kerkenraad

Deze keer geen uitgebreid verhaal maar een aantal mededelingen.

De eerste betreft het afscheid van onze predikant Bas Stigter. Hij is inmiddels al een flinke tijd met ziekteverlof, maar we kunnen melden dat het gelukkig wat beter met hem gaat. Hij liet dat via de ouderling van dienst horen op zondag 18 november. En we kunnen dat ook zelf constateren tijdens de bezoeken aan Bas door diverse leden van de kerkenraad. Zijn afscheid is vastgesteld op *zondag 20 januari 2019 om 15.00 uur (zie ook pag. 4)*. Dat zal gebeuren in een kerkdienst waar-door er 's morgens geen dienst zal zijn.

De tweede mededeling betreft onze samenwerkingsactiviteiten. Op 27 no-vember ontmoeten we de voorzitters van de kerken uit de regio (Best, Eindhoven, Helmond en Nuenen). Er zal dan o.m. be-sproken worden of we willen gaan wer-ken aan een wat steviger regionaal ver-band tussen deze Protestantse gemeen-ten. En met Eindhoven is afgesproken dat we gesprekken gaan starten over een nauwe samenwerking tussen de PG Eind-hoven en de PG Sint-Oedenrode, Son en Breugel. Onze wens is deze samenwer-king vooral gestalte te geven samen met de Johanneskerk in Eindhoven Noord.

Tot slot melden we dat de werkgemeen-schap van predikanten in deze regio mw. ds. Corine Beeuwkes heeft aange-wezen als onze consulent tijdens het ziekteverlof van Bas. De in principe enige taak van de consulent is het ondersteu-nen van de kerkenraad.

Jan Haan

COLOFON

Woord&Daad is een mededelingenblad dat wordt uitgegeven door de Protestantse Gemeente te St.-Oedenrode, Son en Breugel. Verschijnt 4 à 5x per jaar. Oplage 520 ex. Redactie: A. van der Harst, P. Oosting. Opmaak: D. van Hattum. Druk: Drukkerij 'Puntscherp', Eindhoven.

Distributie en bezorgklachten:
Son en Breugel: Dhr. J. Ero,
tel. 0499-471153
St.-Oedenrode: Mw. G.C. Damen,
tel. 0413-472215

Eerstvolgende verschijningsdata:
19-03-2019
14-05-2019

Kopij inleveren vóór:
04-03-2019
29-04-2019

U gelieve uw kopij **OP TIJD** aan te leveren, bij voorkeur per e-mail sturen naar:
redactiewoordendaad@kpnmail.nl

In voorkomende gevallen kan de redactie een artikel inkorten of niet plaatsen.

Vanuit de ZWO

Dit najaar hebben we vanuit de ZWO wat activiteiten georganiseerd. O.a. een Ethiopische maaltijd en we mochten Nienke Pruiksmas ontvangen die met verlof was vanuit Brazilië.

Wat heeft de Ethiopische maaltijd ons gebracht?

De halfronde zaal was sfeer- vol aangekleed tot een heus Ethiopisch restaurant.

Het was een heel geanimeerde avond met onze eigen gemeenteleden maar ook met mensen van buiten, waaronder veel leden uit buurgemeenten. Doordat we ons op verzoek mengden aan de tafels, was er prima gelegenheid met elkaar kennis te maken.

Heerlijk op Ethiopische wijze met de handen gegeten, per 4 personen van een gezamenlijke schaal. Zo werd het echt samen eten. Tussen de soep en de pannenkoeken hebben we gekeken naar een informatiefilmje over de droogte in Ethiopië.

En dan natuurlijk de opbrengst: we gaan € 500,- overmaken voor hulp aan Ethiopië.

We sloten af met een zegenbede die we hieronder op veler verzoek toevoegen:

Zegen van onrust

Moge God ons zegenen met onrust over gemakkelijke antwoorden, halve waarheden en oppervlakkige relaties zodat er diepgang is in onze harten.

Moge God ons zegenen met boosheid over onrechtvaardigheid, onderdrukking en de uitbuiting van mensen zodat we werken voor rechtvaardigheid, vrijheid en vrede.

Moge God ons zegenen met tranen die we plengen voor hen die lijden door pijn, verstoting, honger en oorlog, zodat we onze handen zullen uitstrekken tot troost.

En moge God ons zegenen met zoveel dwaasheid dat we geloven een verschil te kunnen maken in deze wereld. Zodat we doen waarvan anderen zeggen dat het onmogelijk is.

Franciscaner zegenbede.

Nienke Pruiksmas

Deze naam is u vast nog bekend van voorgaande jaren, Nienke betrokken bij Comin en door ons jaren gesteund.

Op zondag 11 november is zij ons samen met voorganger Bernadette van Litsenburg voorgegaan in onze zondagviering. Boeiend hoe ze ieder op hun eigen manier het gekozen bijbelgedeelte toelichtten, ook de schepping is onze naaste!

Aansluitend gaf Nienke een verslag over haar werkzaamheden in Brazilië, zo indrukwekkend hoe zij zich inzetten voor de inheemse bevolking. De collecte opbrengst was uiteraard voor Comin.

Volgt u haar Blog nog? (<https://www.kerkinactie.nl/projecten/uitgezonden-medewerkers/nienke-pruiksma>)

Nu zijn we alweer in de Adventstijd en gaan ingetogen op weg naar Kerst. Ondertussen gaan wij aan de slag met de voorbereidingen voor de 40-Dagen tijd.

Wij wensen u een goede decembermaand.

Werkgroep ZWO

Wat beweegt je

“Wat beweegt je om je in te zetten voor deze kerkgemeenschap?”

Deze vraag kregen we als contact- en aanspreekpersonen van onze kerk voorgelegd op 23 oktober jl.

We waren uitgenodigd om kennis te maken met Petra Zweers. Zij is kerkelijk werker en beschikbaar op oproepbasis bij problemen van pastorale aard.

De ontvangst van half 8 tot 8 uur in de halfronde zaal in Son was hartelijk met koffie en thee en heerlijk gebakken cakejes van Nel van der Schouw die de avond leidde.

Om 8 uur voegde Petra zich bij ons. Op verzoek van Nel stelden wij ons voor en probeerden de themavraag van deze avond te beantwoorden.

Dit was een schot in de roos. Petra kreeg hierdoor een inkijkje in de pluriformiteit van onze gemeente. Zij sloot hierop aan door ons te vertellen over haar eigen leven en kerkelijke loopbaan.

Na de pauze kregen we verschillende gedichten voorgelegd waarover we van gedachten wisselden.

Alles verliep in een heel plezierige en ontspannen sfeer.

We kijken terug op een zinvolle avond die zeker voor herhaling vatbaar is.

Marja Wisse

Uitnodiging

Alle gemeenteleden, en ook allen die zich op enigerlei wijze bevriend of verwant met onze gemeente voelen, worden bij dezen van harte uitgenodigd het afscheid van onze predikant ds. Bas Stigter bij te wonen.

Wij hopen via dit bericht ook mensen te bereiken, die wij mogelijk op de lijst van persoonlijk genodigden vergeten zijn.

Het afscheid vindt plaats op *zondagmiddag 20-01-2019* in de kerk aan de Zandstraat in Son, en begint met een kerkdienst om *15.00 uur*, gevolgd door een afscheidsreceptie.

Wij willen ds. Stigter een cadeau aanbieden. Wie regelmatig in de kerkdienst komt zal de komende zondagen de gelegenheid krijgen een bijdrage daaraan te deponeren. Het is ook mogelijk uw bijdrage op een rekening te storten.

Het bankrekeningnr. is **NL78ABNA0482370165** t.n.v. Protestantse Gemeente Sint-Oedenrode, Son en Breugel. Met de uitdrukkelijke toevoeging: **“Afscheid ds. Bas Stigter”**.

Jan Haan

Vertrouwen in de toekomst

Startzondag, gemeenteberaad en welgemeende complimenten!

Een (kerk)gemeente mag zich gelukkig prijzen met een bestuur en een aantal andere actievelingen die zich inzetten voor het wel en wee van haar gemeenschap. Ook wanneer er sprake is van vergrijzing en tegenslagen. Zo'n gemeente zijn wij! Dat bleek weer eens duidelijk tijdens de startzondag op 2 september met aansluitend het gemeenteberaad. Goede opkomst: ruim 100 leden gaven acte de presence.

De dienst

Allereerst is er de dienst zelf onder de toepasselijke titel "Vertrouwen in de toekomst". Vanwege het ziekteverlof van Bas Stigter is het een bijzondere dienst. Een bijzondere dienst aan het begin van een nieuw seizoen, een startzondag zonder dominee...! De gebeden en toelichtingen bij de lezingen worden uitgesproken door Nel van der Schouw en Rob de Jong en beiden doen dat op professionele wijze, zij het dat de "flux de bouche" van Rob wel eens voor sommigen wat erg snel gaat. De dienst wordt opgeluisterd door een goed bezette Cantorij, begeleid door George Punt. Na afloop is een luid, welverdiend applaus hun deel.

Tijdens de dienst worden de aftredende ambtsdragers (Yvonne Verweel en Boudewijn Goudswaard, optredend namens V&T en Irene Polak namens het Pastoraat) bedankt voor hun inzet in de afgelopen jaren. Toegetreden zijn Roel Rabbers als ouderling met bijzondere opdracht (o.a. coördinator V&T) en Din van Hoven als wijkcoördinator voor het Pastoraat in de wijk Harde Ven/Breekker, dit naast haar taak als contactpersoon. Hun wordt sterkte en succes toegewenst.

Het gemeenteberaad

Na de koffie nemen Jan Haan en Johan Zwart het woord namens de kerkenraad aan de hand van een professionele PowerPoint presentatie op grote, goed leesbare TV schermen. Zoals vermeld in de uitnodiging is het doel de gemeenteleden in te lichten (en vragen te beantwoorden) over de stand van zaken m.b.t. ambtsgroepen en kerkenraad, samenwerking met buurgemeenten en de benoeming van een kerkelijk werker. In Woord&Daad van 4 september (pag. 3) geeft Jan Haan een uitgebreide opsomming van al deze aan de orde komende zaken.

Jan en Johan geven een heldere toelichting hierop en beantwoorden relevante vragen uit de gemeente. Er is door beide heren in de afgelopen tijd veel werk verzet. Er zijn gesprekken geweest met de predikant, over zijn ziekteverlof en zijn uitgestelde emeritaat. Ook waren er ontmoetingen met diverse

buurgemeenten om de mogelijkheden tot noodzakelijke samenwerking te verkennen.

Kort samengevat:

Predikantsplaats. Tot er duidelijkheid is t.a.v. samenwerking met andere gemeenten zal er geen beslissing genomen worden over een (1/3) predikantsplaats.

Kerkenraad. Toegetreden is Roel Rabbers. Jan Haan en Johan Zwart zijn bereid het voorzitterschap (a.i.) te blijven vervullen. De zaal stemt hiermee van harte in en belooft de heren met een spontaan applaus.

Samenwerking. Helmond en Eindhoven-Noord (Johanneskerk) bieden de meeste mogelijkheden (en bereidheid) tot samenwerking, waarbij de voorkeur uitgaat naar Eindhoven vanwege goede relaties uit het verleden. De verwachting is dit binnen max. 2 jaar te concretiseren. Samenwerking met Best of Nuenen is ook onderzocht, maar deze sterke gemeenten zijn wat meer op zichzelf ingesteld.

Kerkdiensten. Deze zullen vooralsnog in de huidige gebouwen in Rooi en Son worden gehouden.

Kerkelijk werker. De benoeming van een kerkelijk werker is op korte termijn noodzakelijk voor professionele ondersteuning, o.a. op gebied van pastoraat. Het gewenste profiel en takenpakket staan vermeld in Woord&Daad van 4 september en worden onderschreven in de vergadering.

Pastoraat. Zo mogelijk de belangrijkste pijler van onze kerk. Door te weinig mankracht is gekozen voor pastorale hulp 'op afroep' via contactpersonen. Zie artikel van Nel van der Schouw in Woord&Daad van 4 sept. (pag. 4). Voor crisisgeval- len kan via Nel de hulp van (zelfstandig) kerkelijk werker Petra Zweers worden ingeroepen. In situaties van overlijden en rouw zijn Geurt Baerends en Dirk Strasser bereid in te vallen.

Diaconie. Activiteiten lopen naar wens en worden voortgezet.

Eredienst. Predikantenrooster voor 2019 is grotendeels ingevuld. Mogelijk komt er een cursus voor mensen die willen meewerken aan diensten zonder predikant.

Vorming & Toerusting. Activiteiten worden op bescheiden schaal voortgezet. Coördinatie is in handen van Roel Rabbers. Geurt Baerends blijft de maandagochtendgroepen begeleiden.

Oecumene. Contacten met de R.K.-parochies worden voortgezet en zo mogelijk geïntensiveerd. Er is inmiddels weer meer belangstelling van R.K.-zijde.

Nieuwe plannen. Vanwege gebrek aan mankracht doen de ambtsgroepen wat nodig en mogelijk is. We zullen heel bescheiden moeten zijn in het ontwikkelen van plannen m.b.t. nieuwe activiteiten.

Kindernevendiensten. Vanwege het sterk teruggelopen aantal kinderen worden deze niet gecontinueerd, tot spijt van enkele kerkgangers. Er blijft een mogelijkheid in speciale diensten (Jeannet, Jolanda?).

We sluiten af met een lied van de Cantorij, klaar voor het volgende programmapunt: de gemeenschappelijke lunch, verzorgd door Roel Rabbers en zijn 'staf'. Toos Siertsema neemt nog even de microfoon. Zij bedankt en complimenteert de organisatoren met de zeer geslaagde dienst, zo zonder predikant. Hartelijk applaus van de zaal. Ik fiets naar huis. Vertrouwen in de toekomst? Met dit soort mensen? Zeker weten!

Arie van der Harst (red.)

Mondtjesmaat

Opnieuw beginnen

Hebben dominees vroeger liturgie geleerd? Nee, de meesten helemaal niet!

Toen ik als dominee in mijn Drentse gemeente Wapserveen begon wist ik helemaal niets. Ik heb toen een brief geschreven aan Willem Barnard, die ik in Rozendaal eenmaal bezig had gezien en bewonderd. Hij antwoordde mij met een brief, die hij later opnam in zijn boek: 'Huis, tuin en keuken'. Hoe je moest dopen en avondmaal 'bedienen', ieder moest het helemaal zelf uitvinden.

Dat komt natuurlijk omdat in de hervormde kerk liturgie niet in hoog aanzien stond. Liturgie was allemaal opsmuk, het ging immers allemaal om de preek. Oudkatholieke studenten daarentegen gaan nog steeds regelmatig naar een parochiekerk, om daar het liturgische ambt te oefenen. Vandaar dat liturgie in de Oudkatholieke kerk door priesters, diakenen en parochianen intens gekoesterd wordt! Vanuit mijn hervormde kerk is geen echte impuls tot opbouw van de liturgie gekomen. Het kwam van bezijden de kerk, dank zij een particulier initiatief, de Van der Leeuwstichting, die diensten in een Amsterdamse kerk (de 'Thomas') hield, waar grote mannen als Mehrtens, Barnard, Wit, Blankesteyn en ds. W.G. Overbosch als motor, op door-de-weekse avonden experimenteerden met de aloude liturgische vormen. Dankzij hen bezitten wij nu zulk een schat aan prachtige liederen in het vroegere en tegenwoordige liedboek en is een meer katholieke (in de zin van wat ons gemeenschappelijk verbindt) viering van het Avondmaal op vele plaatsen geen vreemd gebeuren meer.

De Utrechtse Domkerk heeft daarin ook een heel belangrijke rol gespeeld en daar wordt op 'katholieke' wijze al meer dan dertig jaar wekelijks het Avondmaal gevierd. Er kan tegenwoordig dus wel veel meer waar het de wekelijkse viering betreft, maar kennis en kunde is nog steeds fragmentarisch onder theologen en kerkgangers. De één doet het zus en de ander zo, zodat de liturgie nooit echt het eigendom van de gemeente-zelf kan worden. In de PKN is de kleine Lutherse tak de enige die het liturgie vieren in de theologische genen zit.

Maar het préken werd ons wel geleerd. Ik had het voorrecht dat in mijn eerste studiejaren Miskotte die cursus leidde. Alle hervormde studenten van jong tot oud, waren verplicht om op vrijdagmiddag naar de Leidse Pieterskerk te komen om te oefenen: met een gedicht, een schriftlezing, en als klapstuk een hele preek! Eerst zat je met elkaar, verspreid, in die mooie, immense Gotische ruimte en daarna kwamen we in de grote kerkenraadskamer samen voor de bespreking. Miskotte liet ieder aan het woord komen vanaf jongere- naar ouderejaars en zelf was hij immer de laatste. Het 'waagstuk der prediking' (een titel van een van zijn boeken) was hem natuurlijk op het lijf geschreven. Eén bijeenkomst zal ik nooit vergeten. De ouderejaars had zijn preek gehouden over *de reine en onreine dieren* uit Leviticus 11, een verdraaid moeilijk verhaal. Misschien probeerde de jongeman een wit voetje te halen bij Miskotte die weliswaar nog niet zijn boek over de betekenis van het Oude Testament ('Als de goden zwijgen') had geschreven, maar daar natuurlijk op college al steeds over had gesproken. De jongeman had een handicap, of liever gezegd: hij had er twee. De eerste

handicap was dat hij nogal stotterde en nu weet ik wel dat het buitengewoon oneerbiedig is om in lachen uit te barsten als een stotteraar een redevoering houdt, maar we moesten ons erg inhouden. Vooral ook omdat het hele verhaal buitengewoon warrig was, was het heel moeilijk om de lachspieren strak te houden. Zijn tweede handicap was dus, dat hij zelf het hele verhaal niet goed begrepen had.

Interieur Pieterskerk Leiden

Toen kwam het nagesprek in de kerkenraadskamer. De hoogleraar gaf sommigen van ons het woord en één der ouderejaars studenten, die al van wanten wist, beoordeelde de preek als onvoldoende. Tenslotte kwam Miskotte als laatste, en zei: "Meneer Goeving, helaas kan ik maar één ding zeggen: u moet helemaal opnieuw beginnen". Méér niet! Au, dat deed zelfs mij pijn! Zoiets kan je dus overkomen als je theologie studeert. Bedremmeld stond de jongen achter de tafel en zei geen woord. Maar het ergste was, dat Miskotte zijn stoel naar achteren schoof, opstond en vertrok zonder enig verder woord. Eerlijk gezegd vond ik dit een hele zwakke, ja aanvechtbare pedagogiek van deze theologische grootheid. Maar zijn woorden zijn mij toch mijn hele leven bijgebleven. Want niet alleen gold het de predicator van die dag, maar het begon ook aan mijzelf te knagen en nu ik al meer dan vijftig jaar in het ambt ben beginnen die woorden steeds dieper in mij te dalen. Bij het lezen van de Schriften worden wij allen zeer gehinderd door ons aller verledens, vol gewichtige theologie die onze uitleggingen beïnvloedt. Die theologie zit als ballast tot diep in onze ziel en die verhindert ons vaak het ware horen. Hoe meer ik loskom van mijn oorsprongsgeloof hoe beter ik de teksten van de Schrift hóór!

'Opnieuw beginnen!' is een steeds manifester mantra geworden. Ja, het is letterlijk begonnen bij het begin van het verstaan van Genesis 1, waar verhaald wordt hoe God het nieuwe begin van de wereld uit de zwartste chaos tot stand brengt. Dat verhaal is en blijft voor mij onuitputtelijk en vormt de grondslag voor het verstaan van de hele Bijbel. Daarom is 'opnieuw beginnen' veel vruchtbaarder dan *voorgoed ophouden*, wat anderen als oplossing zien. Want dan blijven alleen frustraties over.

Chris Mondt

Het woord is aan...

Mijn wieg stond enkele maanden in Renkum, daarna ben ik twintig jaar getogen in Heelsum. In ons gezin was ik het zesde kind van de acht. Ik denk dat het van positieve betekenis is geweest dat ik het eerste kind was na voorgaande jaren van crisis en werkloosheid in de jaren dertig en de oorlogsjaren. In de hongerwinter '44-'45 moest ons gezin met toen vijf jonge kinderen, vanuit Bennekom naar een kippenschuur in Ederveen evacueren. Mijn moeder kon er, ondanks alle ellende, ook humoristisch over vertellen. Mijn vader kon dat minder, hij had er zelfs moeite mee om de oorlogsdocumentaire van Lou de Jong begin jaren zestig te bekijken. Ons gezin was meelevend Nederlands Hervormd. Ik ging naar een christelijke lagere school en daarna naar de MULO. Met goede herinneringen kan ik terugkijken op mijn kinderjaren binnen het beschermde, eenvoudige leven in ons gezin, dorp, school, kerk en alle daaruit voortvloeiende activiteiten.

Vanwege werk heb ik gewoond in Zetten, Amersfoort en Woerden. In 1991 kreeg ik een nieuwe baan in Eindhoven. Daardoor moest ik weer verhuizen. Ik had gemeentegidsen opgevraagd en rondgekeken in omliggende dorpen. Het werd Sint-Oedenrode, leek mij een leuk dorp waar veel werd georganiseerd op maatschappelijk en cultureel gebied voor een dorp van die grootte. En groot genoeg om niet kneuterig en bekrompen te zijn en toch een Brabantse plaats met nog een dorpse sfeer. En per auto snel naar andere delen van het land omdat de meesten van mijn familie en vrienden boven de rivieren wonen. In Rooi kwam ik een aardige man tegen en nu ben ik alweer bijna 24 jaren samen met mijn echtgenoot Peter Raaijmakers.

Voorgaande twintig jaren had ik toch wel 'op de drempel van de kerk' vertoefd, niet actief geweest mede door een volledige baan met daarnaast een pittige studie. Daarin speelde ook mee dat in Woerden de scheiding tussen 'bonders en confessionelen' een rol speelde en de orthodoxie in die omgeving niet bij mij paste. Incidenteel bezocht ik de Lutherse kerk in Woerden en het Citypastoraat in de Domkerk in Utrecht.

Mijn ervaring is:

Wanneer je zelf niet actief bent, bouw je niet echt een relatie op met een geloofsgemeenschap en staat je ontwikkeling in maatschappelijke-, levensbeschouwelijke- en geloofsbeleving op een laag pitje.

In de hervormd-gereformeerde kerkengemeenschap, zo heette onze gemeente toen, voelde ik me al snel thuis. Al spoedig kwam ik in het bezit van het document 'Door bezinning tot vernieuwing' van oktober 1991. Naar aanleiding van het verzoek om de pen in Woord&Daad op te nemen heb ik het nog eens doorgekeken. Er worden aspecten beschreven die nog altijd actueel zijn en ook aspecten die we met elkaar niet meer kunnen realiseren.

In een werkgroep 2014/2015 was een opdracht voor alle deelnemers te formuleren wat de geloofsgemeenschap voor hen betekent. Deze bijdrage in ons kerkblad sluit ik met hetgeen ik schreef op 15 juli 2015:

EN NOG ALTIJD WIL IK MEE DOEN

De kerk als geloofsgemeenschap (en nauwelijks het instituut) is voor mij een plaats om in de ontmoeting en samen met anderen door al de oude verhalen van de Bijbel (die vaak zó actueel blijken), en zeker door de 'Tien woorden' en het andere gebod van DIE MENS: "Heb God en je naaste lief als jezelf" geïnspireerd te blijven om als een tevreden mens in het leven te kunnen blijven staan. Niet dat ik altijd zo tevreden met mezelf ben, maar als ik die woorden tot me door laat dringen, wil blijven leren, en zó in het leven probeer te staan is er, ondanks alle ellende in de wereld, samen met anderen een menswaardig bestaan mogelijk.

Dat ik in de protestantse traditie ben opgegroeid, daar goede herinneringen aan heb is er natuurlijk debet aan dat ik na toch wel jarenlang "op de drempel van de kerk" te hebben gezeten, alweer meer dan twintig jaren graag actief mee doe.

Daar moet ik aan toevoegen dat de gemeente in Sint-Oedenrode, Son en Breugel de ruimte biedt om 'veelkleurig' te kunnen geloven.

En binnen de kerkelijke gemeente maar zeker ook daarbuiten in allerlei verbanden het 'omzien naar elkaar', het samen leven, in praktijk te brengen en daardoor zelf in vrede te kunnen leven ook wanneer er tegenslag is.

Nel van der Schouw

Uitnodiging; gastvrijheid in Best

Tijdens de Ethiopische maaltijd, afgelopen oktober in de kerk in Son, zat ik aan tafel samen met Albert en Marianne Rijndorp uit Best. Leuk om met hen kennis te maken en het een en ander te vernemen over het kerkelijk leven in Best.

Ze vertelden o.a. dat ze in Best op regelmatige basis samen eten. Zelf koken, uiteraard. Wij, de protestantse gemeente Son, Breugel en Rooi, werden ter plekke uitgenodigd dat op individuele basis een keer mee te maken.

Ze beloofden mij de relevante informatie te mailen. En een paar dagen later kreeg ik het hieronder volgende geïllustreerde bericht...

Piet H.O.

Hallo Piet,

Hier ons mailadres voor samen aan tafel:

samenaantafel.best@gmail.com

Hieronder de datums om eventueel aan te melden voor het eten bij ons samen aan tafel in Best. Dit kan tot uiterlijk dinsdagavond voor de donderdag dat het eten is.

2019: 17/01, 21/02, 21/03, 11/04, 16/05, 20/06

Hopelijk tot ziens!

Albert en Marianne Rijndorp

Beste Reiziger, met bestemming...

Weliswaar schrijf ik nu al vijf jaar in ieder nummer van Woord&Daad, en denk u misschien op grond daarvan aardig op de hoogte te zijn van mijn meest intieme, persoonlijke zielenroerselen, toch ben ikzelf niet die mening toegedaan. En daar ga ik verandering in aanbrengen. Want in dit stukje ga ik u deelgenoot maken van mijn meest private privéleven. Ik ben Pieter Hendrik Oosting, geboren op 25 juli 1937 in Groningen, getrouwd en samenwonend met Herma Oosting-Visser (geb. 12-12-1937) in een twee-onder-een-kapwoning (waar je zonder enige belemmering 'achterom kunt lopen') in de Scheldelaan (nummer 27) te Son. Wij hebben drie telefoonnummers: 0499-490833, 06-11520716, 06-21891318. Mijn BSN-nummer is 025808825, het nummer van mijn rijbewijs 5120161571. Mijn email adres is oostingpiet@gmail.com. Verder ben ik van het mannelijk geslacht, voor mensen die denken in termen van broeders en zusters (ik ben lid van de PKN) ben ik een 'broeder', voor mensen die de voorkeur geven aan dames en heren ben ik een 'heer'. Voor de NS, -dat ik slechts de initialen gebruik heeft te maken met de privacy, maar ieder weet natuurlijk dat NS staat voor Nederlandse Spoorwegen), voor de NS dus, ben ik een (beste!) reiziger.

Hier moet mij toch even van het hart dat de NS met deze term 'reiziger' mijn mensbeeld, dat ik, zo weet u uit mijn schrijven van de afgelopen vijf jaar, ontleen aan de Tenach, meer speciaal aan de Thora, niet beter had kunnen omschrijven: een mens is een 'reiziger'. Een mens is 'op weg'; Jezus zegt het in het N.T. nog krasser: "Ik ben de Weg"; de waarheid en het leven komen daarbij op de tweede en derde plaats.

Maar dat even terzijde. Ik heb met bovenstaande gegevens u, meer dan in al mijn ruim 20 stukjes, ik zei het al, toegang verschaft tot mijn meest private privacy! Het nummer van mijn paspoort, mijn DigiD nummer, ze ontbreken nog en ik geef ze u gaarne, maar ik meen toch dat u inmiddels reeds tot ver achter mijn voordeur bent doorgedrongen. En u weet, dat is het domein van 'het geloof', waar je een ander niet zomaar toelaat.

Daar schiet me te binnen, voor het geval u liever niet via de voordeur, maar 'achterom' bij ons 'binnen' komt (en wij geven daaraan de voorkeur!): wij, Herma en ik, zijn ook naturist! Geen exhibitionist, dus niet in onze voortuin maar wel in onze achtertuin, recreëren wij graag als Adam en Eva in het paradijs. Voor zover wij niet afwezig zijn, omdat wij zulks praktiseren op strand of camping.

Welaan, waarom geef ik mij in deze bijdrage, letterlijk en figuurlijk zo bloot!

Dat is enkel en alleen bedoeld als waarschuwing voor de bezorgers van Woord&Daad!!

Kijk, ik maak deel uit van de redactie van Woord&Daad, samen met mijn zeer gewaardeerde collega AvdH. Dat staat voor Arie van der Harst, inmiddels ook al 80, woonachtig op de Potjesberg in Son, tel. 471069, in de tijd die hij nog over heeft, en dat is niet veel voor een consciëntieus redacteur, golft hij en fietst hij o.a.

Samen zijn wij verantwoordelijk voor het maken van een blad, boordevol zeer delicate en privé gegevens. Herlees dit stukje... Maar wij zijn niet verantwoordelijk voor de verspreiding daarvan!! Dat zijn nl. de bezorgers!!

En ik wil ze bij dezen waarschuwen. Het lijkt prachtig, wat jullie iedere keer weer doen, maar jullie 'spelen met vuur'! Persoonlijk verantwoordelijk, kunnen jullie, voor het gerecht gedaagd, te maken krijgen met onbetaalbare boetes! Laat dit jullie een teken zijn: de kerkenraad, van oordeel collega's van jullie te zijn als bezorgers van Woord&Daad via onze website, heeft, zich bewust van de geweldige gevaren die daaraan kleven, besloten zo veel mogelijk nummers van Woord&Daad van die website te verwijderen. Maar bij mijn weten is verzuimd jullie, de fysieke bezorgers, over de risico's te informeren of bv. te beschermen door middel van een passende WA-verzekering. En ook de redactie was in dezen onwetend, maar dat is van ondergeschikt belang.

Genoeg hierover!

Ik zie dat dit stukje nog niet de gewenste ca. 1000 woorden telt. Dus wil ik het nog even over iets heel anders hebben.

Lieve mensen, lieve zusters en broeders, lieve (mede) reizigers.

Ik heb een mensbeeld. Daarmee bedoel ik, dat ik een opvatting heb over wie of wat een mens zou moeten zijn, om aan zijn aard, zo je wilt aan zijn bestemming (als reiziger, zie hierboven), te beantwoorden. Mijn mensbeeld lijkt nogal op dat van de Franse filosoof van joodse afkomst uit de vorige eeuw, kenner van Tenach en Talmoed, Emmanuel Levinas.

Volgens Levinas kan een mens zijn bestemming aflezen op Het Gelaat van zijn medemens. Bestudering van het gelaat van 'de ander', leert je inzien waaraan die ander behoefte heeft, en dus wat jezelf te doen hebt.

Anders gezegd: Een mens is een sociaal wezen; daarin onderscheidt hij zich van het dier. Dat 'sociale' is niet een eigenschap van de mens, het is zijn aard. (Vergelijk met wat ik de vorige keer over God zei).

Nog anders gezegd: "Dan zegt de Ene: niet goed is het dat de mens hier alléén is", (Gen 2:18).

Nu is het echter zo, dat waar ik ook kom, de balie van de apotheek, de balie van de huisartsenpost, noem maar op, mij wordt gevraagd mijn beurt af te wachten achter een streep op de vloer, op de aardbodem, ben ik in dit verband geneigd te zeggen, opdat ik toch vooral niet het strikt private gelaat van mijn naaste zou zien, maar slechts de opgezette kraag van zijn jas.

Dat wringt een beetje. Met mijn mensbeeld.

En daarom voel ik me altijd zo gelukkig als ik de kraam van Kees Pelk op de markt verlaat; gelukkig, niet alleen met mijn haring en makreel, maar ook omdat ik terloops vernomen heb, dat ze bij Arie van der Harst vandaag zalm eten, en bij iemand, die ik vijf minuten eerder nog niet 'kende': kabeljauw. Thuis moet ik huilen, omdat ik iemand hoorde vragen: "Kees, mag ik één haring van je?" Kort geleden vroeg hij er altijd twee...

Piet H. Oosting

De redactie van Woord&Daad
wensst haar lezers, schrijvers
en bezorgers gezegende
kerstdagen en een gezond,
inspirerend 2019

O help, ik ben religieus...

Wie had dat gedacht... dat het kerkblad mij zou vertellen welke boeken ik maar beter niet kan lezen. Maar het gebeurde echt, in de vorige *Woord&Daad!* Twee recente boeken werden ons ontraden. Vroeger was dat goed gebruik in meer orthodoxe kringen. En in evangelische groepen komt het advies om de moderne literatuur te mijden ook nog voor, maar nu gebeurt het ons warempel ook. Piet Oosting vermeldt het 'boekje' van Yvonne Zonderop ('Ongelooflijk; over de verrassende comeback van religie') en van Alain Verheij ('God en ik'). Hij heeft ze, denk ik, niet gelezen, maar weet dat wij die ook beter ongelezen kunnen laten, want ze hebben bij hun 'geschrijf' Barth en Bonhoeffer niet mee genomen.

Maar ja, als het niet mag word ik pas echt nieuwsgierig en dus heb ik het boek van Alain Verheij gelezen. Yvonne Zonderop komt nog. Waarom worden ze afgeschreven? Kort gezegd: omdat ze iets te maken hebben met de zin-zoekende mens die ondanks alles religie weer ontdekt. Zonderop bespreekt en bepleit het belang van kerk en religie voor mens en samenleving, Verhey geeft een persoonlijk overzicht van wat Bijbelverhalen en begrippen als zegen, doop, Kerst enz. inhouden. En hij vertelt wat lezen, zingen, en bidden voor een gewoon mens van nu kunnen betekenen. Als randkerkelijke theoloog/Hebreeuwskenner weet hij waar hij het over heeft. De ondertitel is: 'Wat je als weldenkende 21^e- eeuw kunt leren van de Bijbel.' Hij is nuchter, maar nooit plat. Ik koop het, denk ik, voor mijn kinderen.

Waarom zijn deze boeken nu zo fout volgens Piet Oosting? Die vraag gaat veel dieper dan een theologische discussie: hij raakt aan het hart van Joods en Christelijk geloven en ook aan het hart van onze gemeente. En kennelijk ook van mijzelf.

Waar ging het vorige keer om? Om de religieuze mens. Twee pagina's: een artikel van Piet over het boek 'De Profeten' van Abraham Heschel en een overdruk uit *Trouw* over de kennelijke opbloei van religie onder de voorlaatste generatie van onze tijd. En dan volgde het negatieve leesadvies. Heschel schrijft een krachtig boek: de mens heeft geen kennis van God uit zichzelf, of uit studie, of door goed te zoeken. Dat is allemaal religie. Maar doordat God hem 'overkomt', hem aanraakt breekt God daar doorheen. De ervaring dat 'de hand van de Ene op hem is' is de reden dat een profeet profeet wordt en dat een mens een gelovig mens wordt. Het komt niet van ons. Religie is een systeem van mensen. Het is een vorm van menselijk buikspreken. Het voorkomt kritische tegengeluiden en is in feite een vorm van heidendom. Als je dan leest dat er een 'religie-revival' gaande is, ja, dan gaan alle seinen op rood en gaan er boeken op de niet-te-lezen-lijst.

Ook ik ben theologisch opgeleid in de tijd van Barth, Bonhoeffer en Miskotte. Zoals Barth de Bijbel openlegde was adembenemend en Bonhoeffer gaf vanuit zijn dodencel zicht op een geloof waarin God geen makkelijke oplossing voor moeilijke vragen was. Al die menselijke gelovigheid was te wantrouwen. Want wat zaten we nog dicht op de Tweede Wereldoorlog! Nu pas realiseer ik me wat dat betekende. Wie durfde na Auschwitz nog iets over God te zeggen? Hoe was het mogelijk dat de burgerlijke religie van het officiële Christendom zo was mee-

gegaan met de barbarij van het Nationaal Socialisme? Die zogenaamd religieuze mens moest zwijgen. Luisteren zouden we. Luisteren naar de wet en de profeten, naar Jezus en Paulus. Leren, horen en onszelf en de wereld toetsen. Daarvoor ga je naar de kerk. Niet voor opwellingen van het menselijk gemoed - die zijn te wantrouwen.

Dat werd de toon in de kerk. Zo waardevol en zo spannend. Opwindende leerhuizen, mensen die op Hebreeuwse les gingen. Maar er gingen langzaam ook veel mensen weg. Als een woord als 'ervaring' al ongepast was, als je in de kerkdienst geen troost of verbondenheid meer mocht verwachten, dan ging je dat elders zoeken. Ik heb ook niet op tijd omgekeken, maar opeens waren ze weg.

Inmiddels is er veel veranderd. We zingen andere liederen, leren mediteren en een woord als spiritualiteit is vertrouwd. Religieuze ervaring mag weer. Maar af en toe moeten we kennelijk wel tot de orde worden geroepen.

Woord&Daad gaat mij aan het hart. Ik hoop dat de redactie het nog lang volhoudt. Het leuke is altijd dat het blad ook gelezen wordt door allerlei mensen die je niet kent. Het valt mij op dat ik vaak reacties krijg van mensen die vroeger bij de kerk hoorden en nu zijn afgehaakt of weg gedobberd. Misschien lezen ze wel de *Happinez* en hebben Boeddha op de vensterbank. Ze zoeken naar een manier om zinvol te leven. En zijn niet zelden maatschappelijk actief. Ze lezen *Woord&Daad*, zijn ook best in de Bijbel geïnteresseerd en hopen iets te lezen waar zij door worden geïnspireerd. Ze zijn soms zonder gêne religieus. Want dat woord heeft allang zijn beladen negatieve betekenis verloren. Ze zoeken in een uit elkaar gevallen wereld naar verbinding. Maar de verbinding met de kerk is verbroken. De boeken die hen inspireren worden ontraden. Wat zouden ze daar nog zoeken, waar de religieuze mens niet welkom is, of op zijn minst op achterdocht mag rekenen?

Het profetische woord moet blijven klinken. We mogen, moeten zelfs, in de kerk ook opgeschud worden. De lessen van de twintigste eeuw mogen nooit vergeten worden. Maar ze moeten wel opnieuw vertaald worden. We mogen niet exclusief, uitsluitend worden. Een woord als religie heeft een andere inhoud gekregen. Hoe kan ik open zijn voor Gods aanwezigheid als ik niet religieus mag zijn? Ik hoef geen hekje te zetten om mijn hart en mijn ziel. Ik mag open zijn, in vol vertrouwen dat ik een weg gewezen krijg en dat de Geest mij weet te vinden. Ik ben niet van Barth of van Piet of van Paulus. Ik ben wel van Jezus. Vroeger had ik dat niet gezegd buiten de kerk. Klinkt zo religieus... Maar nu krijg ik gewoon de vraag; hè, wat bedoel je. Vertel eens. En daar word ik dan zelf weer wijzer van.

Dirk Strasser

Kindernevendienst

Nu het tegen de adventstijd loopt, heb ik besloten om toch nog een aantal keren kindernevendienst te geven.

Op zondag 2 december zijn we gestart met het project "Tafel van hoop". De schrijver Lucas is bezig zijn verhaal op te schrijven. Dat zijn niet altijd leuke verhalen. Dat ga je zien op een tafel. Maar iedere zondag komt er een profeet langs die laat zien dat er hoop is, hoop op een betere wereld. De diensten met kindernevendienst zijn op 2, 9 en 16 december. Zondag 23 december is er geen dienst. Op *maandag 24 december* is er om 16.00 uur weer een kinderkerstfeest. Dan sluiten we het project ook af.

Iedereen is van harte uitgenodigd.

Jeannet Venekamp

Excuses

In het vorige nummer van *Woord&Daad* schreef ik een paar zinnen over de boeken van Zonderop en Verheij (*Woord&Daad*, 2018-3, pg.10.) Daaronder stond 'P.H.O. (red)'. Dat was een ernstige fout. Daar had slechts moeten staan 'P.H.O.', dus zonder (red).

Ik neem persoonlijk de verantwoordelijkheid daarvoor op me, en bied daarvoor mijn welgemeende excuses aan.

Piet H. Oosting

De Knoptoren

De "Stichting tot instandhouding, beheer en exploitatie van de Knoptorenkerk" heeft onlangs een fraai geïllustreerd boek uitgegeven met de titel: 'de Knoptoren, een icoon van Sint-Oedenrode in kunst en geschiedenis'.

Het boek geeft een interessante beschrijving van de (tumultueuze!) geschiedenis van de Knoptorenkerk. Het bevat een groot aantal foto's van schilderijen en tekeningen van bekende en minder bekende kunstenaars. Het is in oktober verschenen en is te verkrijgen (of te bestellen) bij de boekhandel 't Paperas in Sint-Oedenrode of de VVV in Sint-Oedenrode, of liever nog bij: mw. Van den Brand-Brekelmans, Eerschotsestraat 102 Sint-Oedenrode óf bij Derk de Bruijn, Planetenlaan 16 Breugel (€ 25,-).

Zeer de moeite waard!

Verdere informatie bij Derk de Bruijn, tel. 0499-473431

Maaltijd alleengaanden

Op 16 september hebben we weer met de alleengaanden gegeten. Als altijd was het weer gezellig en werd er geanimeerd met elkaar van gedachten gewisseld.

We hopen iedereen in het nieuwe jaar weer te zien, want we willen weer een maaltijd houden op *zondag 3 maart* a.s. Als altijd, een drankje om 5 uur, de maaltijd om 6 uur. Zet het maar vast in de agenda.

Het kookteam: Joukje, Agaat en Anneke

Kerstpakkettenactie

In Son en Breugel gaat de kerstpakkettenactie van de gezamenlijke kerken weer van start!

Mogen wij ook dit jaar weer op u rekenen?

Er zijn in onze gemeente nog steeds mensen, die moeite hebben om de eindjes aan elkaar te knopen. Voor deze mensen is de actie bedoeld. Wilt u ook uw steentje bijdragen en iemand anders een plezier doen?

Hoe werkt het?

U kunt uw kerstpakket of een deel daarvan afgeven bij het Parochiecentrum van de St. Petrus' Bandenkerk. Ook losse producten zijn welkom. Denk bijv. aan koffie, thee, vruchten op sap, bonbons, blikken soep, lekkers voor kinderen. Of zomaar iets extra's. Wat zou u zelf graag in een kerstpakket vinden?

Let u wel op de uiterste houdbaarheidsdatum! Producten die over deze datum zijn worden niet in de pakketten geplaatst.

De vrijwilligers van de gezamenlijke kerken in Son en Breugel zorgen er voor dat uw gift terecht komt bij diegenen die dat goed kunnen gebruiken.

De pakketten worden met veel zorg samengesteld en er wordt gelet op de samenstelling van het betreffende gezin.

Uw financiële gift wordt zeker ook gewaardeerd, zodat er iets extra's kan worden gekocht als aanvulling op de ingeleverde artikelen.

Waar kunt u terecht?

Tot en met 22 december kunt u uw pakketten of financiële gift tijdens de openingstijden afgeven bij het parochiecentrum St. Petrus' Banden, Kerkplein 7 in Son.

Openingstijden: elke werkdag van 9.30-12.00 uur.

Extra opening op zaterdag 22 december van 9.30-12.00 uur.

Hartelijk dank!

De gezamenlijke kerken van Son en Breugel

Geboorte van licht

Door het onzichtbare op gang gebracht
een hand of is er een hand die
het ongeziene in beweging zet

er kruipt een schaduw uit
de plooiën van de nacht, een silhouet
dat bezig is een hand te worden

een uitgestoken hand die zich
zienderogen opent, langzaam loslaat
het licht dat uitvliegt als een vogel

met vloeiende vleugelslagen wordt
het duister verdreven, het gelaat
van de hemel volledig ontsluit

een dag strekt zich maagdelijk uit
schenkt zich ongeschonden weg
om hem eenmalig te beleven

Kees Hermis

Festival of Nine Lessons & Carols in de Cathrien

Maandag 24 december, 15.00 uur
 Capella Vesperale
 o.l.v. Fred Vonk
 Gerard Habraken, orgel
 Diverse lectoren

Op maandag 24 december verzorgt de Capella Vesperale traditioneel het sfeervolle Festival of Nine Lessons and Carols in de Catharinakerk.

Net zoals bij King's College Cambridge, vindt het Festival of Nine Lessons and Carols in Eindhoven plaats op de avond voorafgaand aan Kerstmis. De opzet en volgorde van de negen lezingen bestaan al sinds 1880, toen de latere aartsbisschop E.W. Benson deze opstelde voor een kerstavondviering in Truro die, bij gebrek aan een kathedraal, in een houten schuur (!) werd gehouden.

Het Festival of Nine Lessons and Carols heeft negen korte lezingen, die door verschillende representanten van de kerk worden voorgelezen. De lezingen worden afgewisseld met traditionele en moderne kerstliederen voor samenzang of koor. Te beginnen met het processielied "Once in Royal David's City" en eindigend met "O come, all ye Faithful" en "Hark the Herald Angels Sing" met heel feestelijke descants.

Vanwege de mogelijke drukte in het centrum raden wij u aan om vroeg te komen, zodat u tijdig een parkeerplaats kunt zoeken. Het festival of Lessons and Carols wordt door zeer veel mensen bijgewoond, ook daarom is het verstandig tijdig te komen om een mooie plaats in de kerk te vinden.

Stichting Oecumenische KoorVespers Eindhoven
 p/a Lenningenhof 18, 5625 NT Eindhoven, Tel 040-2480502

Evensong in de Cathrien

20 januari 2019, 17.00 uur
 Capella Vesperale
 o.l.v. Kees Doevendans
 organist Gerard Habraken
 Voorganger Jeroen de Wit

De lezingen voor deze zondag zijn gekozen uit het Anglicaanse Leesrooster: 1 Samuël 3: 1-20 en Epeziërs 4: 1-16. De lezingen draaien om het probleem om te herkennen wat waarheid en wijsheid is. Je kunt een regelrechte lijn trekken naar onze tijd vol nepnieuws: ongefundeerde uitlatingen op twitter en onzinnige discussies op facebook en instagram. Van alle kanten wordt er op je ingewerkt, hoe kan je erachter komen wie welke boodschap rondstuurt? Hoe kan je weten naar welke boodschap je wel moet luisteren en welke je juist terzijde moet schuiven? Laat je niet op een dwaalspoor brengen, vaar je eigen koers en stel je kompas in op waarheid, gezamenlijkheid en liefde.

Voor informatie over de volgende Evensong verwijzen wij naar onze website www.capellavesperale.nl
 Informatie over de orde van dienst kunt u een week voorafgaand aan de dienst vinden op dezelfde website.

Stichting Oecumenische KoorVespers Eindhoven
 p/a Lenningenhof 18, 5625 NT Eindhoven, Tel 040-2480502

Uit de Gemeente

Kerkdiensten

KERKDIENSTEN ST. OEDENRODE

23 december	10.00 uur:	Geen dienst
25 december	10.00 uur:	Ochtendgebed
30 december	10.00 uur:	Ds. G. Baerends
13 januari	10.00 uur:	Mw. J. Nieuwenhuizen
27 januari	10.00 uur:	Ds. G. Baerends
10 februari	10.00 uur:	Ds. G. Baerends, Dienst van Schrift en Tafel
24 februari	10.00 uur:	Mw. J. Nieuwenhuizen
10 maart	10.00 uur:	Ds. G. Baerends, 1 ^e zondag van de 40 dagentijd
24 maart	10.00 uur:	Ds. D. Strasser, 3 ^e zondag van de 40 dagentijd

KERKDIENSTEN SON

16 december	10.00 uur:	Ds. O.O. Grevink, 3 ^e Advent
24 december	21.00 uur:	Mw. J. Nieuwenhuizen, Kerstnachtdienst, m.m.v. cantorij
06 januari	10.00 uur:	Ds. G. Baerends, Dienst van Schrift en Tafel
20 januari	10.00 uur:	Geen dienst
20 januari	15.00 uur:	Afscheidsdienst ds. B. Stigter, m.m.v. cantorij
03 februari	10.00 uur:	Ds. R. Wijkhuizen
17 februari	10.00 uur:	Ds. D. Strasser
03 maart	10.00 uur:	nog niet bekend
17 maart	10.00 uur:	Ds. Chr. Mondt, Dienst van Schrift en Tafel, 2 ^e zondag van de 40 dagentijd
31 maart	10.00 uur:	Ds. G. Baerends, 4 ^e zondag van de 40 dagentijd

Familieberichten

OVERLEDEN

09 november Dhr. W.G. van Gorkum, Varenlaan 2, Son, 95 jaar
 Laten wij meelevens met de nabestaanden en hen dragen in onze gebeden.

BEDANKT

Nel Rexwinkel was blij verrast met de bloemen die zij in Brunswijck ontving van de gemeente. Ook met de lijst vol namen was Nel erg blij. Ik moest u allen bedanken namens haar.

Jolanda Oostr

Zondag 23 september werd ik verrast met een prachtig herfstboeket, hartelijk dank hiervoor.

Fieke Smit

Mijn hartelijke dank voor de mooie bloemen die ik kreeg voor mijn 80ste verjaardag.

Joukje Elzinga

Op mijn 80ste verjaardag in de bloemetjes gezet. Een reden tot dankbaarheid!

Arie van der Harst

LOKALE OMROEP SON EN BREUGEL 'DE EENHEID'

Diensten in Son worden uitgezonden op het UPC kabelnet FM 94,4 MHz en via het Internet: www.kerkomroep.nl

Wegwijzer

KERKGEBOUWEN

Kerk van de Eenheid in Christus, Zandstraat 26, Son, tel. 0499-477757.
Beheerder: dhr. P. Greijdanus, tel. 06-19546912.
Knoptorenkerk, Kerkdijk 8, St.-Oedenrode, tel. 0413-479067.
Contactpersoon voor gebruik of verhuur: dhr. P. de Koning,
Stichting 'Knoptorenkerk', tel. 06-23916912.

PREDIKANT

Ds. B. Stigter, Speelheuvelplein 7, 5711 AR Someren,
e-mail: baseline.he@upcmail.nl
Contact met de predikant: s.v.p. bellen met mw. N. van der Schouw,
tel. 0413-477914, of indien onbereikbaar mw. A. Boersma, tel. 0499-473870.

COÖRDINATOR KERKDIENTEN

Mw. R. van der Lugt, tel. 0499-474227, e-mail: lugt.kerk@kpnmail.nl

KERKELIJK BUREAU

Postadres: Postbus 197, 5690 AD Son.
Het kerkelijk bureau is gevestigd in de kerk aan de Zandstraat in Son en
is iedere donderdag geopend van 09.00-11.00 uur.

KERKENRAAD

Scriba: dhr. A. F. Vink,
tel. 06 239 565 20, e-mail: scribaat@pgsintoedenrodesonenbreugel.nl

AMBTSGROEP BEHEER

Secretariaat: Postbus 197, 5690 AD Son.

- De kerkelijke bijdragen kunnen worden overgemaakt naar bankrekening NL78 ABNA 0482 3701 65 t.n.v. de Protestantse Gemeente te St.-Oedenrode, Son en Breugel.
- Rekeningen kunnen worden gestuurd naar de penningmeester via het kerkelijk bureau.
- Wijzigingen in persoonsgegevens in verband met geboorte, huwelijk, overlijden of verhuizing s.v.p. doorgeven aan de ledenadministratie via het kerkelijk bureau. Een geboortekaartje of verhuisbericht is voldoende.

DIACONIE

Secretariaat: Postbus 197, 5690 AD Son.
Bankrekening: NL45 RABO 0148 2257 21 t.n.v. Diaconie van de Protestantse Gemeente, St.-Oedenrode, Son en Breugel.

Werkgroep Zending, Werelddiaconaat en Ontwikkelingssamenwerking (ZWO)
Bankrekening: NL79 INGB 0003 7524 98 t.n.v. Werkgroep ZWO te Son.

FAMILIEBERICHTEN

Voor plaatsing in dit blad op te geven aan dhr. T. Waanders, Hoogenberg 5, 5691 DN Son, tel. 0499-472721, of door toezending van geboortekaartje, huwelijksaankondiging of rouwannonce.

CONTACT

Voor vraag om contact en/of bezoek, om welke reden dan ook kunt u bellen:
Voor Son en Breugel: Mw. R. Grevink, tel. 0499-472914,
Mw. A. Kauffmann, tel. 0499-471879.
Voor Sint-Oedenrode: Mw. T. Siertsema, tel. 0413-287697.

HULPGROEP 'OMMEKAAR' ST.-OEDENRODE

Verricht hand- en spandiensten. Telefonisch te bereiken:
maandag van 09.30-10.30 uur, tel. 0413-472066 (b.g.g. 0413-474765) en
donderdag van 12.30-13.30 uur, tel. 0413-474765 (b.g.g. 0413-472066).

WEBSITE GEMEENTE

www.pgsintoedenrodesonenbreugel.nl

INTERKERKELIJK DIACONAAL OVERLEG

Mw. Chr. Drubbel, e-mail: chrisdrubbel@gmail.com

VRIJWILLIGERSSTEUNPUNT

Bereikbaar via het CMD, tel. 0499-491491 (op werkdagen van 10.00-14.00 uur),
of via e-mail: vrijwilligerssteunpunt@levgroep.nl
U kunt een afspraak maken met één van de medewerkers of binnenlopen
tijdens het spreekuur (woensdagmiddag van 13.00-15.00 uur in het CMD,
Europalaan 2).

ARM-IN-ARM GROEP

Mw. D. van den Nieuwenhuijzen, tel. 0499-475697.